

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2019/2191,**19. detsember 2019,****ebaseaduslikest tavarelvadest ja nende laskemoonast teavitamise ülemaailmse mehhanismi (iTrace IV) toetamise kohta, et vähendada nende kõrvalesuunamise ja ebaseadusliku üleandmise riski**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1 ja artikli 31 lõiget 1,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) 2016. aastal vastu võetud ELi üldises välis- ja julgeolekupoliitika strateegias („ELi üldine strateegia“) rõhutatakse, et liit edendab rahu ning tagab oma kodanike ja territooriumi julgeoleku ja panustab rohkem kollektiivsesse julgeolekusse. Samuti väljendatakse selles tugevat toetust mitmepoolsete desarmeerimise, massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja relvastuskontrolli lepingute ja režiimide täielikule rakendamisele ja jõustamisele ning kutsutakse üles jälgima relvade piiriülest liikumist, kuna Euroopa julgeolek sõltub sisemiste ja väliste ohtude ja väljakutsete paremast ja ühisest hindamisest.
- (2) 19. novembril 2018 vastu võetud ebaseaduslike tulirelvade, väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona vastase võitluse ELi strateegias „Relvade turvalisuse tagamine, kodanike kaitsmine“ („ELi väike- ja kergrelvade strateegia“) rõhutatakse, et ebaseaduslikud tulirelvad ning väike- ja kergrelvad põhjustavad jätkuvalt ebastabiilsust ja vägivalda liidus, selle lähinaabruses ja mujal maailmas. ELi väike- ja kergrelvade strateegiaga kehtestatakse liidu tegevusraamistik nimetatud väljakutsetega tegelemiseks ning võetakse kohustus toetada teadustööd, mis käsitleb ebaseaduslike väike- ja kergrelvade päritolu konfliktipiirkondades, nagu asutuse Conflict Armament Research projekt iTrace.
- (3) Nõukogu ühises seisukohas 2008/944/ÜVJP, ⁽¹⁾ mida on muudetud nõukogu otsusega (ÜVJP) 2019/1560, ⁽²⁾ väljendavad liikmesriigid oma otsusekindlust võidelda muu hulgas ohuga, et sõjatehnoloogia või -varustus reeksporditakse ebasoovitavale adressaadile või suunatakse kõrvale terroristlikele ühendustele või üksikutele terroristidele.
- (4) 2005. aastal vastu võetud ELi terrorismivastase võitluse strateegias juhitakse tähelepanu ohule, et relvi, sealhulgas väike- ja kergrelvi omandavad terrorirühmitused, ning kutsutakse liikmesriike üles kasutama võimalikult otstarbekalt liidu taseme teadustegevust.
- (5) Tavarelvade ja nende laskemoona ebaseaduslik valmistamine, üleandmine ja levitamine ning nende ülemäärane hankimine ja kontrollimatu levik külvab ebakindlust Euroopas ja selle naabruses ning samuti mitmes muus maailma piirkonnas, teravdades konfliktiolukorda ja raskendades konfliktijärgset rahu kindlustamist, seades seega tõsiselt ohtu Euroopa rahu ja julgeoleku.
- (6) ELi väike- ja kergrelvade strateegias kinnitatakse, et liit toetab relvaembargosid jälgivate ÜRO rühmade tööd ning kaalub viise, kuidas parandada relvaekspordi kontrolli eesmärgil ligipääsu leidudele, mida nad on teinud kõrvalesuunamise ja ebaseaduslike tulirelvade ning väike- ja kergrelvade kohta.
- (7) 20. juulil 2001 vastu võetud väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse ennetamise, tõkestamise ja likvideerimise kõiki aspekte käsitleva ÜRO tegevusprogrammiga („ÜRO tegevusprogramm“) on kõik ÜRO liikmesriigid võtnud endale kohustuse hoida ära ebaseaduslik kauplemine väike- ja kergrelvadega, nende kõrvalesuunamine vastava loata saajatele ning eelkõige võtta ekspordilubade taotluste hindamisel arvesse väike- ja kergrelvade ebaseaduslikku kaubandusse kõrvalesuunamise riski.

⁽¹⁾ Nõukogu 8. detsembri 2008. aasta ühine seisukoht 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad (ELT L 335, 13.12.2008, lk 99).

⁽²⁾ Nõukogu 16. septembri 2019. aasta otsus (ÜVJP) 2019/1560, millega muudetakse ühist seisukohta 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad (ELT L 239, 17.9.2019, lk 16).

- (8) ÜRO Peaassamblee võttis 8. detsembril 2005 vastu riikidel ebaseaduslike väike- ja kergrelvade õigeaegset ja usaldusväärset tuvastamist ja päritolu kindlakstegemist võimaldava rahvusvahelise vahendi.
- (9) 2018. aastal toimunud ÜRO tegevuskava kolmandal läbivaatamiskonverentsil kinnitasid kõik ÜRO liikmesriigid veel kord oma kohustust motiveerida riike uurima ebaseaduslike (sealhulgas konflikti- ja konfliktijärgsest olukorrast leitud) väike- ja kergrelvade päritolu kindlakstegemisel väike- või kergrelva leiukohariigi ja/või tootjariigi registrit.
- (10) 24. detsembril 2014 jõustus relvakaubandusleping. Lepingu eesmärk on kehtestada rangeimad võimalikud ühtsed rahvusvahelised standardid tavarelvastuse rahvusvahelise kaubanduse reguleerimiseks või selle tõhustamiseks, tõkestada tavarelvadega ebaseaduslikku kauplemist ja see likvideerida ning tõkestada selliste relvade kõrvalesuunamist. Liit peaks tõhusa relvade üleandmise kontrolli rakendamiseks toetama kõiki ÜRO liikmesriike, et tagada relvakaubanduslepingu võimalikult suur tõhusus, eelkõige seoses selle artikli 11 rakendamisega.
- (11) Nõukogu on otsustega 2013/698/ÜVJP, ⁽³⁾ (ÜVJP) 2015/1908 ⁽⁴⁾ ja (ÜVJP) 2017/2283 ⁽⁵⁾ väljendanud juba varem toetust mehhanismile iTrace (iTrace I, II ja III) ning soovib toetada selle ebaseaduslikest tavarelvadest ja nende laskemoonast teavitamise ülemaailmse mehhanismi neljandat etappi iTrace IV, et anda panus Euroopa kollektiivsesse julgeolekusse, nagu on nõutud ELi üldises strateegias,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Selleks et rakendada ELi üldist strateegiat, ühist seisukohta 2008/944/ÜVJP ning ELi väike- ja kergrelvade strateegiat ning edendada rahu ja julgeolekut, on liidu toetataval projektitegevusel järgmised konkreetsed eesmärgid:

- jätkuvalt pidada kasutajasõbralikku ülemaailmset teabehaldussüsteemi selliste kõrvalesuunatud või salakaubana veetavate tavarelvade ja nende laskemoona kohta („iTrace“), mis on dokumenteeritud konfliktidest mõjutatud piirkondades, et anda poliitikakujundajate, tavarelvade kontrolli ekspertide ja tavarelvade ekspordikontrolli ametnike käsutusse asjakohane teave, mille põhjal töötada välja tavarelvade ja nende laskemoona ebaseadusliku leviku vastased tõhusad ja tõenditel põhinevad strateegiad ja projektid;
- koolitada ja nõustada konfliktidest mõjutatud riikide ametiasutusi, et arendada välja püsiv riiklik ebaseaduslike tavarelvade tuvastamise ja päritolu kindlakstegemise suutlikkus, innustada püsivat koostööd iTrace'iga, teha paremini kindlaks füüsilise julgeoleku ja varude haldamise prioriteedid, tõhusamalt sõnastada riiklikud relvastuskontrolli ja õiguskaitseabi vajadused (eelkõige liidu rahastatavad algatused, näiteks Interpoli ebaseaduslike relvade andmete ja päritolu kindlakstegemise haldamise süsteem iARMS ja Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ameti (Europol) tegevus) ning tugevdada dialoogi ELi missioonide ja algatustega;
- suurendada konfliktidest mõjutatud piirkondades ringlevaid tavarelvade ja nende laskemoona käsitleva kohapealse uurimise sagedust ja kestust, et koguda vastusena liikmesriikide ja liidu delegatsioonide selgetele nõudmistele andmeid iTrace'i jaoks;

⁽³⁾ Nõukogu 25. novembri 2013. aasta otsus 2013/698/ÜVJP ebaseaduslikest väike- ja kergrelvadest ning muudest ebaseaduslikest tavarelvadest ja laskemoonast teavitamise ülemaailmse mehhanismi toetamise kohta, et vähendada nendega ebaseaduslikult kauplemise riski (ELT L 320, 30.11.2013, lk 34).

⁽⁴⁾ Nõukogu 22. oktoobri 2015. aasta otsus (ÜVJP) 2015/1908 ebaseaduslikest väike- ja kergrelvadest ning muudest ebaseaduslikest tavarelvadest ja laskemoonast teavitamise ülemaailmse mehhanismi toetamise kohta, et vähendada nendega ebaseaduslikult kauplemise riski („iTrace II“) (ELT L 278, 23.10.2015, lk 15).

⁽⁵⁾ Nõukogu 11. detsembri 2017. aasta otsus (ÜVJP) 2017/2283, millega toetatakse ebaseaduslikest väike- ja kergrelvadest ning muudest ebaseaduslikest tavarelvadest ja laskemoonast teavitamise ülemaailmset mehhanismi, et vähendada nendega ebaseaduslikult kauplemise riski („iTrace III“) (ELT L 328, 12.12.2017, lk 20).

- toetada otstarbekohaselt liikmesriikide relvaekspordi kontrolli asutusi ja relvastuskontrolli poliitika kujundajaid, sealhulgas organiseerida iTrace'i töötajate korduvaid nõuandeviite liikmesriikide pealinnadesse, luua ööpäevaringselt toimiv kasutajatugi, kust saab kohest nõu riskihindamise ja kõrvalesuunamise vastaste strateegiate kohta, hoida töös turvalised rakendused lauarvutites ja mobiilsetes seadmetes kasutamiseks, et tagada kohene teavitamine ekspordijärgsest kõrvalesuunamisest ning pakkuda liikmesriikidele taotluse korral saatmisjärgset kontrolli iTrace'i töötajate poolt;
 - suurendada teadlikkust projekti tulemustest teavitamise kaudu, aidata kaasa iTrace'i eesmärgi täitmisele ja propageerida selle olemasolevaid funktsioone rahvusvahelistele ja riigisisestele poliitikakujundajatele, tavarelvade kontrolli ekspertidele ja relvaekspordi lube andvatele asutustele, ning suurendada rahvusvahelist suutlikkust, et jälgida tavarelvade ja nende laskemoona ja seotud materjalide ebaseaduslikku levikut ja samuti abistada poliitikakujundajaid rahvusvahelise abi ja koostöö prioriteetsete valdkondade kindlaksmääramisel ning vähendada tavarelvade ja nende laskemoona kõrvalesuunamise riski;
 - esitada olulisi poliitikaküsimusi käsitlevaid aruandeid, mis koostatakse kohapealsetel uurimistel saadud andmete põhjal ja sisestatakse iTrace'i süsteemi, rahvusvahelist tähelepanu väärivate konkreetsete valdkondade kohta, sealhulgas tavarelvade ja nende laskemoona salakaubaveo põhiskeemide ning salakaubana veetavate tavarelvade ja nende laskemoona ja seotud materjalide piirkondliku leviku kohta, ning
 - jätkata koostöös ELi liikmesriikide ja ELi-väliste riikidega tavarelvade ja nende laskemoona päritolu kindlakstegemist, kuna see on tõhusaim moodus tuvastada ja kontrollida võimalikult ulatuslikult mehhanisme, mis tegelevad tavarelvade ja nende laskemoona kõrvalesuunamisega ebaseaduslikele kasutajatele. Päritolu kindlakstegemisele lisanduvad järeluurimised, milles keskendutakse ebaseaduslike tavarelvade üleandmisega tegelevate inim-, rahastamis- ja logistika-võrgustike tuvastamisele.
2. Selle projekti üksikasjalik kirjeldus on esitatud käesoleva otsuse lisas.

Artikkel 2

1. Käesoleva otsuse täitmise eest vastutab liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja („kõrge esindaja“).
2. Artiklis 1 osutatud projekti viib tehniliselt ellu Conflict Armament Research Ltd. (CAR).
3. CAR täidab oma ülesannet kõrge esindaja vastutusel. Selleks lepib kõrge esindaja CARiga kokku vajaliku töökorra.

Artikkel 3

1. Lähtesumma artiklis 1 osutatud projekti elluviimiseks on 5 490 981,87 eurot. Kogu projekti hinnanguline üldeelarve on 6 311 473,41 eurot, mida kaasrahastavad CAR ja Saksamaa Välisministeerium.
2. Kulutusi, mida rahastatakse lõikes 1 sätestatud summast, hallatakse vastavalt liidu üldeelarve suhtes kohaldatavatele menetlustele ja reeglitele.
3. Järelevalvet lõikes 1 osutatud lähtesumma nõuetekohase haldamise üle teeb komisjon. Sel eesmärgil sõlmib komisjon CARiga asjakohase lepingu. Kõnealuses lepingus sätestatakse, et CAR tagab liidu rahalise panuse nähtavuse vastavalt selle suurusele.
4. Komisjon püüab sõlmida lõikes 3 osutatud lepingu niipea kui võimalik pärast käesoleva otsuse jõustumist. Komisjon teavitab nõukogu kõigist selle protsessi käigus esile kerkivatest probleemidest ning teatab kõnealuse lepingu sõlmimise kuupäeva.

Artikkel 4

1. Kõrge esindaja esitab nõukogule CARi koostatavatele regulaarsetele kirjeldavatele kvartaliaruannetele tuginedes aruandeid käesoleva otsuse täitmise kohta. Nimetatud aruannete põhjal viib nõukogu läbi hindamise. Selleks et aidata nõukogul hinnata käesoleva otsuse tulemusi, koostab projekti mõjuhinnangu välisasutus.

2. Komisjon annab aru artiklis 1 osutatud projekti finantsaspektide kohta.

Artikkel 5

1. Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.
2. Käesolev otsus kaotab kehtivuse 36 kuu möödumisel artikli 3 lõikes 3 osutatud lepingu sõlmimisest. Kui kuue kuu jooksul alates käesoleva otsuse jõustumise kuupäevast ei ole nimetatud lepingut sõlmitud, kaotab otsus kehtivuse.

Brüssel, 19. detsember 2019

*Nõukogu nimel
eesistuja*

LISA

PROJEKT EBASEADUSLIKEST TAVARELVADEST JA NENDE LASKEMOONAST TEAVITAMISE ÜLEMAAILMSE MEHCHANISMI

(ITRACE IV)

1. ÜVJP alusel antava toetuse taust ja põhjendus

- 1.1. Käesolev otsus lähtub varasematest järjestikustest nõukogu otsustest, mis on vastu võetud eesmärgiga võidelda konfliktidest mõjutatud piirkondades toimuva tavarelvade ja nende laskemoona kõrvaesuunamise ja salakaubaveo destabiliseeriva mõju vastu, ning milleks on eelkõige otsused 2013/698/ÜVJP, (ÜVJP) 2015/1908 ja (ÜVJP) 2017/2283, millega loodi ebaseaduslikest tavarelvadest ja nende laskemoonast teavitamise ülemaailmne mehhanism iTrace ja tõhustati seda.

Tavarelvade ja nende laskemoona ebaseaduslik levik on peamine tegur riikide stabiilsuse nõrgendamisel ja konfliktide teravdamisel, mis on tõsiseks ohuks rahule ja julgeolekule. ELi väike- ja kergrelvade strateegias märgitakse, et ebaseaduslikud tulirelvad ning väike- ja kergrelvad põhjustavad jätkuvalt ebastabiilsust ja vägivalda liidus, selle lähinaabruses ja mujal maailmas. Ebaseaduslikud väikerelvad ohutavad ülemaailmset terrorismi ja konflikte, takistavad liidu arengut ja kriisiohjet, samuti humanitaarabi- ja stabiliseerimispingutusi liidu naabruskonna osades ja Aafrikas. Liidu siseselt mõjutavad ebaseaduslikud tulirelvad selgelt sisejulgeolekut, sütitades organiseeritud kuritegevust ja andes terroristidele vahendeid rünnakute läbiviimiseks Euroopa pinnal. Hiljutised iTrace'i projekti leiud Afganistanis, Iraagis, Liibüas, Süürias, Ukrainas, Jeemenis ja mujal liidu välispiiride lähedal toimuvates konfliktides kinnitavad ELi väike- ja kergrelvade strateegia seisukohti.

Otsuse (ÜVJP) 2015/1908 kohane tegevus kinnistas iTrace'i ülemaailmse konfliktiolukordades kasutatavate relvade jälgimise algatusena. iTrace'i projekti on ellu viidud enam kui 40 konfliktidest mõjutatud riigis, sealhulgas Aafrikas, Lähis-Idas, Kesk-Aasias ning Lõuna- ja Ida-Aasias; projekti abil on loodud maailma suurim kõrvaesuunatud tavarelvade ja nende laskemoona avalik andmebaas, et toetada riike nende jõupingutustes kõrvaesuunamise avastamisel ja sellega tegelemisel kooskõlas ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP 7. kriteeriumi ja relvakaubanduslepingu artikliga 11 võetud kohustustega; iTrace annab täpset teavet selle kohta, millised relvad ja nende laskemoon on suunatud ümber liidu julgeolekut ohustavatele relvastatud mässulistele ja terroristlikele jõududele, sealhulgas islamistliku Magribi Al Qaeda ja Daeshile/Islamiriigile; iTrace hoiatab konfidentsiaalselt ja kiiresti liikmesriikide ekspordikontrolli asutusi ekspordijärgsetest kõrvaesuunamise riskidest; annab reaalsajas konfliktidest mõjutatud piirkondades asuvatele ELi delegatsioonidele ja liikmesriikide diplomaatilistele esindustele üliolulist teavet relvakaubanduse ja konfliktidünaamika kohta, ning süvaliendab teadlikkust relvastuskontrollist ja kõrvaesuunamise vastastest meetmetest tasakaalustatud ja vastutustundliku ülemaailmse uudistemeedia kaasamise kaudu.

- 1.2. Liikmesriigid ootavad iTrace'ilt aga jätkuvalt seda, et see korraldaks riiklikele relvaekspordi lube andvatele asutustele vahetuid individuaalseid teabeüritusi (sealhulgas sagedad külastused liikmesriikide pealinnadesse) ning pakuks kahepoolset laiemat valikut vahendeid liikmesriikide relvaekspordi kontrolli poliitikakujundajatele.

Käesoleva otsuse eesmärk on seetõttu jätkata ja edendada otsuse (ÜVJP) 2017/2283 raames läbiviidava projekti tööd, pakkudes liidu poliitikakujundajatele, relvastuskontrolli ekspertidele ja relvaekspordi kontrolli ametnikele süstemaatiliselt koostatud asjakohast teavet, mis aitab neil töötada välja tõhusad tõendid põhinevad strateegiad tavarelvade ja nende laskemoona kõrvaesuunamise ja ebaseadusliku leviku vastu, et parandada rahvusvahelist ja piirkondlikku julgeolekut. Sellega jätkatakse nende toetamist eduka reageeriva strateegia kombineerimisel sobiva ennetava tegevusega, et tõkestada ebaseaduslikku pakkumist ja nõudlust, ning tõhusa tavarelvade kontrolli tagamisel kolmandates riikides.

- 1.3. Kõnealuse otsusega nähakse ette üldsusele ligipääsetava ülemaailmse relvadest teavitamise mehhanismi iTrace'i tööshoidmine ja jätkuv täiustamine. Otsuses (ÜVJP) 2017/2283 loetletud projekte tõhustatakse järgmiselt: 1) tehakse rohkem ja pikema kestusega missioone, et koguda andmeid konfliktidest mõjutatud piirkondadesse tehtavate ebaseaduslike tavarelvatarnete kohta; 2) liikmesriikidele nähakse ette vajaduskohased tugipaketid, mis võimaldavad otseksulteerimist ning hõlmavad sihtotstarbelisi andmeid ja aruandeid, ööpäevaringset kasutajatuge ja saatmisjärgset kontrolli, ning 3) konfliktidest mõjutatud riikide ametiasutustele pakutakse koolitusi ja nõustamist nende territoriaalses jurisdiktsioonis leitud või konfiskeeritud ebaseaduslike tavarelvade päritolu kindlakstegemiseks, eesmärgiga arendada kõrvaesuunamise tõkestamise suutlikkust, sealhulgas tuvastamist ja päritolu kindlakstegemist võimaldava rahvusvahelise vahendi (ITI) raames, ning tõhustada relvade haldamist (sealhulgas registri pidamise abil) ning soodustada iTrace'i andmete kogumist.

2. Üldised eesmärgid

4. jaos kirjeldatava tegevusega toetatakse täiendavalt rahvusvahelist kogukonda tavarelvade ja nende laskemoona kõrvalesuunamise ja salakaubaveo destabiliseeriva mõju vastu võitlemisel. Sellega jätkatakse poliitikakujundajate, relvastuskontrolli ekspertide ja relvaekspordi kontrolli ametnike asjakohast teavitamist, mis aitab neil töötada välja tõhusad tõenditel põhinevad leviku tõkestamise strateegiad tavarelvade ja nende laskemoona kõrvalesuunamise ja ebaseadusliku leviku vastu, et parandada rahvusvahelist ja piirkondlikku julgeolekut. Konkreetsemalt seisneb tegevus järgmises:

- a) antakse konkreetset teavet tavarelvade ja nende laskemoona kõrvalesuunamise ja salakaubanduse kohta, et toetada ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP, relvakaubanduslepingu, väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse alase ÜRO tegevuskava ning ITI tõhusat täitmist/rakendamist;
- b) pakutakse vajaduskohast toetust liikmesriikidele, et aidata neid kõrvalesuunamise riski hindamisel ja leevendamisel;
- c) tehakse kindlaks marsruudid, mida kasutatakse tavarelvade ja nende laskemoona kõrvalesuunamiseks konfliktidest mõjutatud piirkondadesse või rahvusvahelistele terroriorganisatsioonidele, ning esitatakse tõendeid ebaseadusliku kaubandusega tegelevate rühmituste ja üksikisikute kohta, et toetada riikides läbiviidavaid kohtumenetlusi;
- d) tõhustatakse asjaomaste ÜRO organite, missioonide ja teiste rahvusvaheliste organisatsioonide vahelist koostööd tavarelvade ja nende laskemoona päritolu kindlakstegemise valdkonnas ning toetatakse olemasolevaid jälgimismehhanisme, sealhulgas Interpoli süsteemi iARMS ja Europoli otseteabe andmise kaudu, kusjuures 2019. aastal sõlmis Europol teabevahetuse alase vastastikuse mõistmise memorandum CARiga;
- e) esitatakse asjakohast teavet rahvusvahelise koostöö ja abi prioriteetsete valdkondade kindlakstegemiseks, et võidelda tõhusalt tavarelvade ja nende laskemoona kõrvalesuunamise ja salakaubaveo vastu, nagu varude julgeoleku ja/või piirihaldusealaste projektide rahastamine, ning
- f) luuakse mehhanism, millega toetatakse relvakaubanduslepingu rakendamise järelevalvet, eelkõige üleantud tavarelvade kõrvalesuunamise tuvastamiseks, ning abistada valitsusi kõrvalesuunamise riski hindamisel enne tavarelvade ekspordi, eelkõige kõrvalesuunamise riski relvi saavas riigis või soovimatutel tingimustel toimuva re-ekspordi riski.

3. Projekti pikaajaline jätkusuutlikkus ja tulemused

Tegevusega luuakse püsiv raamistik tavarelvade ja nende laskemoona ebaseadusliku leviku pidevaks jälgimiseks. Eeldatakse, et sellega suurendatakse oluliselt relvadega seotud teavet ja toetatakse oluliselt tõhusa tavarelvade kontrolli ja relvaekspordi kontrolli poliitika sihipärast kujundamist. Täpsemalt on projekti eesmärk järgmine:

- a) lisada andmeid iTrace'i teabehaldussüsteemi, mis tagab ebaseaduslike tavarelvade andmete kogumise ja analüüsi pika aja vältel;
- b) anda tavarelvade kontrolli poliitika kujundajate ja ekspertide käsutusse vahend tõhusamate strateegiate koostamiseks ning abi ja koostöö valdkondade kindlakstegemiseks, näiteks tehes kindlaks allpiirkondlikud või piirkondlikud koostöö-, kooskõlastamis- ja teabejagamismehhanismid, mis on vaja luua või mida on vaja tugevdada; tehes kindlaks ebaturvalised riiklikud varud, inventari ebapädeva haldamise, ebaseadusliku üleandmise marsruudid, nõrga piirikontrolli ja ebapiisava õiguskaitsealase suutlikkuse;
- c) tagada paindlikkus luua poliitika seisukohalt asjakohast teavet, olenemata kiirelt muutuvatest poliitilistest nõuetest;

- d) suurendada oluliselt rahvusvaheliste relvi jälgivate organisatsioonide ja isikute tegevuse tulemuslikkust, luues pidevalt laieneva haardega teabejagamismehhanismi, ning
- e) arendada välja püsiv riiklik suutlikkus konfliktidest mõjutatud riikides, et ebaseaduslikke tavarelvide avastada ja nende päritolu kindlaks teha, ning osaleda tulemuslikumalt rahvusvahelistes relvastuskontrolli- ja õiguskaitseprotsessides.

4. Tegevuse kirjeldus

4.1. Projekt 1. Konfliktidest mõjutatud riikide ametiasutustele pakutav koolitus ja nõustamine relvade tuvastamise ja nende päritolu rahvusvahelise kindlakstegemise vallas

4.1.1. Projekti eesmärk

iTrace'i koolitus- ja nõustamisprogrammidega pakutakse konfliktidest mõjutatud riikide ametiasutustele meetodeid ja oskusi tavarelvade kõrvalesuunamise iseseisvaks avastamiseks ja tõkestamiseks. Koolituse eesmärk on tugevdada sageli olematut ebaseaduslike tavarelvade tuvastamise ja päritolu kindlakstegemise suutlikkust, samas kui nõustamine võimaldab iTrace'i projektimeeskonnal teha reaalses kindlaks kõige olulisemad suutlikkusprobleemid ja leida koheseid olukohaseid lahendusi nende kõrvaldamiseks. Lisaks tugevnevad iTrace'i koolitus- ja nõustamisprogrammide kaudu iTrace'i projektimeeskonna ja riiklike ametiasutuste vahelised sidemed, tänu millele on iTrace'i väliuurimisrühmadel võimalik saada parem juurdepääs konfiskeeritud ja leitud tavarelvadele, suurendades seeläbi iTrace'i andmete kogumise, analüüsi ja aruandluse kogu ulatust.

4.1.2. Kasu ELi relvastuskontrollialgatuste jaoks

iTrace'i koolitus- ja nõustamisprogrammid vastavad ELi väike- ja kergrelvade strateegias välja toodud tegevusele, milleks on riikliku suutlikkuse suurendamine ebaseaduslike väike- ja kergrelvade ning laskemoona konfliktipiirkondades avastamiseks ja päritolu kindlakstegemiseks, ning tõhustada otseselt ja kaudselt paljusid liikmesriikide toetatud relvastuskontrolli algatusi. Nende vahetu mõju hõlmab riiklike õiguskaitseasutuste toetamist väike- ja kergrelvade päritolu kindlakstegemisel kooskõlas ITIga, riikliku suutlikkuse suurendamist relvade päritolu kindlakstegemisel andmete kogumiseks kestliku arengu eesmärgi 16 sihtmärgi 4 alasihtmärgi 2 raames, ning liikmesriikide algatatud relvade ja laskemoona haldamise programmide toetamist. Kaudne mõju hõlmab väliuurimistelt saadud teabe tagasipeegeldamist, näiteks liikmesriikide hoiatamist partnerriikides kogetud kõrvalesuunamisohude suhtes, aga ka riiklike varude kõrvalesuunamise avastamist ning selle teabe edastamist liidu toetatavatele füüsilise julgeoleku ja varude haldamise programmidele.

4.1.3. Projektitegevused

2018. aastal asutas CAR tehnilise toe üksuse – üksus, mis moodustati selleks, et pakkuda koolitust ja nõustamist nende konfliktist mõjutatud riikide ametiasutustele, milles iTrace'i projekti ellu viiakse. Koolitused ja nõustamine on kavandatud eesmärgiga edendada kõrvalesuunamise riiklike kõrvalesuunamise tõkestamise algatusi, andes juhiseid ja suurendades suutlikkust esiteks konfiskeeritud ja ära võetud ebaseaduslike tavarelvade päritolu kindlakstegemiseks, märgistamiseks ja registreerimiseks vastavalt ITI menetlustele, ning teiseks füüsilise julgeoleku ja varude haldamise hindamiseks, mille eesmärk on teha kindlaks kõrvalesuunamise ohud ja need nende tekkekohas kõrvaldada. CAR pakub kohalikele partneritele ja vajaduse korral rahutagamistöötajatele, sealhulgas ÜRO ja ELi missioonidele ning ÜRO sanktsioonide järelevalverühmadele/-paneelidele spetsiaalset vajaduspõhist koolitust kõigi eespool loetletud tegevuste kohta. Seepärast vastab iTrace'i projekt ka edaspidi otseselt tegevusele, mis on loetletud ELi väike- ja kergrelvade strateegias, milles kutsutakse liitu üles toetama relvaembargosid jälgivate ÜRO rühmade tööd ning kaaluma viise, kuidas parandada relvaekspordi kontrolli eesmärgil ligipääsu leidudele, mida nad on teinud kõrvalesuunamise ja ebaseaduslike tulirelvade ning väike- ja kergrelvade kohta. iTrace'i projekti raames toimuva koolituse puhul lähtutakse CARi poolt alates 2014. aastast pakutud mitmesugustest teenustest, mis on olnud konfliktist mõjutatud riikide kohalike partnerite toetamise, ÜRO rühmade abistamise ning iTrace'i

väliuurimisrühmadele suurema juurdepääsu tagamise juures võtmetähtsusega. Projekti kaasatakse väliuurimisrühmade ja tehnilise toe töötajaid, kes annavad järjest tehnilisemat õpet järgneva osas:

- a) sissejuhatus tavarelvade kohta andmete kogumisse konkreetsete juhtumite näitel;
- b) tavarelvade tuvastamise põhimeetodid ja tõhusad dokumenteerimismeetodid;
- c) standardne tõendite kogumise töökord ja tõendite järelevalveahel;
- d) nõuded ulatuslike piirkondlike ja rahvusvaheliste uurimiste jaoks;
- e) ITI rakendamine; partnerriikide ametiasutustele antakse vajaduse korral koolitusi ja julgustatakse päritolu kindlakstegemise taotlusi esitama;
- f) rahvusvaheline relvade päritolu kindlakstegemine ja sellise kindlakstegemise süsteemid (eelkõige Interpol ja Europol);
- g) suurandmete ja suundumuste analüüside kasutamine, ning
- h) tehnilise abi (rahvusvaheline tasand) ja õiguskaitsealase sekkumise võimalused.

Need tegevused täiendavad iTrace'i väliuurimisi, sealhulgas koos riikide valitsusasutustega läbiviidavaid ühisuurimisi (nõustamine).

4.1.4. Projekti tulemused

Projektiga

- a) innustatakse riikide ametiasutusi andma suurema juurdepääsu iTrace'i väliuurimisrühmadele, mis vastab korduvatele üleskutsetele, et iTrace'i rühmad annaksid tehnilist abi ja tagaksid ühise uurimissuutlikkuse, ning tegutsesid vastavalt iTrace'i suurenenud andmehulgale;
- b) antakse konkreetset suutlikkusealast abi riikide valitsustele, kellel puuduvad vahendid kõrvalesuunatud tavarelvade tuvastamiseks ja vastavaks aruandluseks, kuigi nad kannatavad tavarelvade kõrvalesuunamise mõju all. See on sageli eeltingimus tõhusama riikliku tavarelvade haldamise jaoks ning toetab sellisena relvakaubanduslepingu, ITI, ÜRO tegevuskava, kestliku arengu tegevuskava eesmärgi 16 sihtmärgi 4 alasihtmärgi 2 ning füüsilise julgeoleku ja varude haldamise programmitöö rakendamist, ning tegutsemist koostöös rahvusvaheliste õiguskaitseorganitega, sealhulgas Interpoli (iARMS) ja Europoliga;
- c) toetatakse tõhusamat dialoogi – eelkõige tehakse kindlaks peamised sidusrühmad muude liidu toetatavate algatuste jaoks, näiteks ELi missioonide suhted vastuvõtivate riikide valitsustega, ja kiiralgatuste jaoks, nagu füüsilise julgeoleku ja varude haldamise programmid, näiteks liidu toetatavad varude haldamise projektid.

4.1.5. Projekti rakendamise näitajad

Kuni 40 kohapeale tehtud koolitus- ja nõustamiskülastust, rõhuasetusega korduvatel külastustel, et toetada riigi ametiasutusi päritolu kindlakstegemise suutlikkuse suurendamisel.

Projekti rakendatakse kogu iTrace'i projekti kolmeaastase perioodi jooksul.

4.1.6. Projekti kasusaajad

iTrace'i koolitus- ja nõustamistegevus toob otsest kasu konfliktipiirkondade riiklikele sidusrühmadele, sealhulgas õiguskaitseasutustele ja prokuröridele. Programm toetab kaudselt riiklike dialooge liidu rahastatavate ja muude relvastuskontrolli algatustega, innustades kasutama rahvusvahelisi päritolu kindlakstegemise mehhanisme (sealhulgas Interpoli iARMSi süsteemi ja Europoli) ning hõlbustades osalemist liidu toetatavates varude haldamise projektides ning muudes väike- ja kergrelvade kontrolli projektides.

4.2. Projekt 2. Tõhustatud väliuurimised, mida on vaja tavarelvade ja laskemoona kõrvalesuunamist ja salakaubandust käsitleva reaalarajas dokumenteeritud tõendusmaterjali ja muu asjakohase teabe sisestamiseks iTrace'i süsteemi

4.2.1. Projekti eesmärk

Projekti raames tehakse rohkem ja sagedamini väliuurimisi konfliktidest mõjutatud piirkondades ringlevate tavarelvade ja laskemoona avastamiseks. Projekti prioriteedid on liikmesriikidele erilist muret valmistavad riigid, muu hulgas Afganistan, Iraak, Liibüa, Mali, Lõuna-Sudaan, Somaalia, Süüria, Ukraina ja Jeemen. Need kohapealsed uurimised annavad konkreetseid tõendeid mässuliste ja terroristlike jõududele kõrvale suunatud tavarelvade kohta, mis muidu oleksid välisvaatlejatele (sealhulgas relvi eksportivatele liikmesriikidele) avastamatud. CAR taotleb ELi tavarelvastuse ekspordi töörühma (COARM) heakskiitu enne sisulist tegevust kõigis riikides, kelle suhtes ei ole varem läbi viidud iTrace'i väliuurimisi või iTrace'i koolitus- nõustamisprogramme.

Kasutades uusi tehnoloogiaid ja arenenud kohtuekspertiisitehnikaid, hakkab CAR rakendama mitmesuguseid kohapealseid tegevusi, sealhulgas täiustatud fotodokumentatsiooni, kohtuekspertiisi kasutamist ja eemaldatud märgiste taastamist. CAR on tõestanud, et need meetodid annavad teavet, mis võimaldavad teha kindlaks selliste relvade, laskemoona ning nendega seotud materjalide päritolu, mida varem ei olnud võimalik kindlaks teha, mis võimaldab uurida üha arvukamalt ebaseaduslikke materjale, mille identifitseerimisandmed on päritolu varjamiseks eemaldatud.

Saadud andmed parandavad liikmesriikide kollektiivset arusaamist kõrvalesuunamisest ja ebaseaduslikust üleandmisest, salakaubavedajate meetoditest nende varjamiseks, ning suurendavad oluliselt nende suutlikkust tõkestada ebaseaduslikku kaubandust.

4.2.2. Kasu ELi relvastuskontrollialgatuste jaoks

iTrace'i väliuurimised annavad dünaamilise lähteteabe konfliktist mõjutatud riikides kõrvalesuunatud tavarelvade kohta. See lähteteave võimaldab mõõta jooksvalt ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP ja liikmesriikide sõlmitud relvastuskontrolli lepingute ning muu hulgas järgmise tõhusust: relvakaubandusleping, ÜRO tegevuskava, ELi väike- ja kergrelvade strateegia. Konfliktirelvade põhjalik dokumenteerimine on ka vahend tavarelvade päritolu ametliku kindlakstegemise alustamiseks ning konfliktide rahastamise ja relvatarnevõrgustike põhjalikuks uurimiseks.

4.2.3. Projektitegevused

Selle projekti raames tehakse järgmist:

- a) lähetatakse kvalifitseeritud relvaekspertid, et teha kohapeal konfliktidest mõjutatud riikidest saadud ebaseaduslike tavarelvade ja nende laskemoona analüüs;
- b) viiakse läbi tavarelvade, nende laskemoona ja kasutajaid käsitleva tõendusmaterjali, (sealhulgas relvade, nende komponentide ning sise- ja välismärgistuse, pakendite, seonduvate transpordidokumentide fotodokumentatsioon, kohtuekspertiisi ja eemaldatud märgiste taastamised) analüüs, läbivaatamine ja kontroll, mida kombineeritakse väliuurimiste tulemustega (kasutajad, tarnijad ja üleandmise marsruudid);
- c) kogu kogutud ja läbivaadatud tõendusmaterjal sisestatakse iTrace'i teabehaldussüsteemi ja pärast kontrollimist iTrace'i internetipõhisesse kaardistamisportaali;
- d) tehakse kindlaks kohalikud partnerid ja toetatakse neid, et tagada pidev andmete kogumine iTrace'i toetuseks nii kavandatavate tegevuste vältel kui ka pärast seda;
- e) jätkatakse suhtlemist liikmesriikide valitsustega, et määrata riiklikud kontaktpunktid ja kehtestada kooskõlastusmehhanism, et selgitada CARi tehtava uurimise ulatust ja leevendada võimalikke huvide konflikte enne uurimise tegemist.

Projekti rakendatakse etapiti kogu iTrace'i projekti kolmeaastase perioodi jooksul.

4.2.4. Projekti tulemused

Projektiga

- a) dokumenteeritakse kohapeal konfliktidest mõjutatud piirkondades kõrvalesuunatud või salakaubana veetud tavarelvade ja nende laskemoona füüsilised tõendid;

- b) kontrollitakse ebaseadusliku kaubanduse juhtumeid ja töötatakse välja näidisjuhtumid, tehes seda tõendusmaterjali alusel, mida on kõigis piirkondades kõrvalesuunatud või salakaubana veetud tavarelvade ja nende laskemoona kohta kogunud kas CAR ise või CARiga kehtivaid teabevahetuslepinguid omavad organisatsioonid ja asjakohasel juhul muud organisatsioonid;
- c) esitatakse konkreetsed visuaalsed ja füüsilised tõendid kõrvalesuunatud või salakaubana veetud tavarelvade ja nende laskemoona kohta, sealhulgas fotod esemetest, seerianumbrid, tehasetähised, kastid, pakkelehed, veodokumendid ning lõppkasutaja dokumendid ja teabe, mis on saadud kohtuekspertiisi käigus ja eemaldatud märgiste taastamisel;
- d) esitatakse ebaseaduslikku tegevust kirjeldavad ülevaated, sealhulgas salakaubaveo marsruutidest ning kõrvalesuunamises ja ebaseaduslikus üleandmises osalevatest isikutest, rahastamis- ja tugivõrgustikest, ning toetavate tegurite hinnang (käsitledes muu hulgas varude ebatõhusat haldamist ja julgeolekut ning taotluslikke riigi juhitavaid ebaseadusliku tarne võrgustikke);
- e) sisestatakse nimetatud tõendusmaterjal iTrace'i teabehaldussüsteemi ja pärast kontrollimist internetipõhisesse kaardistamisportaali avalikkusele ja liikmesriikidele levitamiseks turvaliste lauaarvuti- ja mobiiliplatvormide kaudu.

4.2.5. Projekti rakendamise näitajad

Toimub kuni 75 kohapealset lähetust (sealhulgas vajaduse korral pikendatud lähetused) kogu kolmeaastase perioodi jooksul, et koguda tõendusmaterjali iTrace'i teabehaldussüsteemi ja internetipõhisesse kaardistamisportaali sisestamiseks.

Projekti rakendatakse kogu iTrace'i projekti kolmeaastase perioodi jooksul.

4.2.6. Projekti kasusaajad

iTrace annab jätkuvalt järjest ulatuslikumat teavet, mis on konkreetselt mõeldud ennekõike liikmesriikide relvastuskontrolli poliitikakujundajatele, relvaekspordi lube andvatele asutustele, samuti liidu institutsioonidele, asutustele ja missioonidele. Nendele liidu kasusaajatele tagatakse iTrace'i kaudu turvaliste lauaarvuti- ja mobiiliplatvormide vahendusel juurdepääs ka konfidentsiaalsele teabele.

Avalik teave on jätkuvalt kättesaadav ka kõigile liidu toetusesaajatele, samuti liidu-väliste toetusesaajatele, näiteks relvastuskontrolli poliitikakujundajatele ja relvaekspordilube väljastavatele asutustele kolmandates riikides, valitsusväliste teadusorganisatsioonidele, huviorganisatsioonidele ja rahvusvahelisele uudistemeediale.

4.3. Projekt 3: liikmesriikide relvaekspordi kontrolli asutuste ja relvastuskontrolli poliitika kujundajate sihipärane toetamine.

4.3.1. Projekti eesmärk

Projektiga antakse liikmesriikidele pidevat kahepoolset toetust, mis hõlmab näost-näku visiite ja individuaalset aruandlust, mida kohandatakse vastavalt iga liikmesriigi konkreetsetele relvastuskontrolli huvivaldkondadele ja teabega seotud vajadustele. Liikmesriikide relvaekspordi lube andvate asutuste esitatud teavet koheldakse nõuetekohase austuse ja konfidentsiaalsusega. CAR jätkab ka kontakte erinevate kolmandate riikide relvaekspordi lube andvate asutustega. Need suhted toetavad mitmeid olulisi aspekte rahvusvahelistes jõupingutustes, mille eesmärk on tegeleda tavarelvade kõrvalesuunamise ja salakaubaveo probleemiga ning tugevdada rahvusvahelisi kõrvalesuunamise vastaseid meetmeid, sealhulgas järgmise abil:

- a) ekspordilube andvatele asutustele esitatakse üksikasjalikud andmed ja tõendid dokumenteeritud kõrvalesuunamiste kohta ning
- b) ELi siseriiklike relvaekspordi lube andvate asutuste ametliku taotluse korral toetatakse liikmesriikide saatmisjärgse või tarnimisjärgse kontrolli suutlikkust või tagatakse see.

4.3.2 Kasu ELi relvastuskontrollialgatuste jaoks

Korrapärased iTrace'i projekti rühmade visiidid liikmesriikide pealinnadesse annavad võimaluse pidada kahepoolseid arutelusid tundlikel teemadel (näiteks ekspordijärgne kõrvaesuunamine), võimaldavad liikmesriikidel anda otsese panuse iTrace'i ja selle väljundite ülesehitusse (uurimiste suund ja ulatus ning aruandluse liigid) ning aitavad arendada usalduse suurendamise meetmeid (näiteks iTrace'i protsessid sellistes valdkondades nagu eelteated ja vastulause esitamise õiguse teatised). Äärmiselt oluline on asjaolu, et iTrace annab liikmesriikidele foorumi aruteludeks sageli nüansirikastel teemadel nagu riikide ees seisvad väljakutsed ja võimalused, mis on seotud ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP seitsmenda kriteeriumi ja relvakaubanduslepingu artikli 11 kohaste kohustustega. Eelmiste iTrace'i projektide (I, II ja III) raames toimunud teavitusvisiidid on olnud ülitähtsad liikmesriikide teabenõuete mõistmiseks, olgu need siis üldist laadi (näiteks „milline on teie ohuhinnang relvade sisenemise kohta teatavasse relvastatud konfliktialasse?“) või konkreetselt iTrace'i projektiga seotud (näiteks „meil on vaja näidikut, mis annab meile koheselt teada kõikidest riigis toodetud relvadest, mille iTrace'i kohapeal tegutsevad rühmad dokumenteerivad“).

4.3.3. Projektitegevused

Selle projekti raames tehakse järgmist:

- iTrace'i rühmad saadetakse tegema korduvkülastusi asjakohastesse asutustesse liikmesriikide pealinnades, et teavitada neid kõrvaesuunamise vastase võitlusega seotud küsimustest ning anda aru uurimiste kohta;
- jätkatakse ööpäevaringselt toimiva kasutajatoega, kust saab kohest nõu kõrvaesuunamise vastase võitluse alal või seoses pressis ilmunud võimalike negatiivsete väidetega, mille aluseks on kontrollimata teated, mis on pärit kolmandatelt isikutelt;
- liikmesriikide ekspordilube andvate asutuste jaoks hoitakse töös veebipõhiseid näidikuid, mis kuvavad krüpteeritud andmeid iTrace'i teabehaldussüsteemist, märgistades ohulipuga isikud, kes on varem osalenud tavarelvade kõrvaesuunamises, tuues välja kõrge riskiteguriga sihtkohad ja teavitades reaalselt riigisisest valmistatud relvade kõrvaesuunamisest, ning
- iTrace'i kohapealse uurimise rühmad toetavad liikmesriikide relvaekspordi lube andvate asutuste ametliku taotluse korral liikmesriikides tarnimisjärgse lõppkasutuse kontrolli või tagavad selle.

Projekti rakendatakse kogu iTrace'i projekti kolmeaastase perioodi jooksul.

4.3.4. Projekti tulemused

Projekti tulemusena

- aidatakse liikmesriikide relvaekspordi lube andvatel asutustel nende taotluse korral tuvastada ekspordijärgset kõrvaesuunamist;
- antakse teavet, et toetada kõrvaesuunamist käsitleva riskianalüüsi tegemist liikmesriikide relvaekspordi lube andvate asutuste poolt (kooskõlas nõukogu ühise seisukohaga 2008/944/ÜVJP ja relvakaubanduslepinguga) enne ekspordiloa andmist;
- tagatakse liikmesriikide relvaekspordi lube andvatele asutustele nende taotluse korral saatmisjärgse kontrolli suutlikkus;
- toetatakse liikmesriikide relvastuskontrolli poliitika kujundajaid, andes neile reaalselt teavet kõrvaesuunamise ja salakaubanduse suundumuste kohta, et toetada riikide osalemist rahvusvahelistes poliitikakujundamise protsessides, ning
- aidatakse liikmesriikide õiguskaitseasutusi nende taotluse korral kriminaaluurimiste läbiviimisel, kui see on asjakohane.

4.3.5. Projekti rakendamise näitajad

Liikmesriikide asutustele reaalselt iTrace'i süsteemi turvalistest sektiioonidest teavet kuvavate sihipäraste lauaarvuti- ja mobiilinäidikute pidamine. iTrace'i projekti töötajate poolt mehitatud kasutajatugi, et pakkuda täielikku tuge liikmesriikide relvaekspordi kontrolli asutustele ja relvastuskontrolli poliitika kujundajatele. Liikmesriikide pealinnadesse tehakse taotluste alusel kuni 45 külastust.

Projekti rakendatakse kogu iTrace'i projekti kolmeaastase perioodi jooksul.

4.3.6. Projekti kasusaajad

Kõik huvitatud liikmesriigid, sealhulgas tehakse taotluse korral külaskäike pealinnadesse ja viiakse läbi saatmisjärgse kontrolli missioone.

4.4. Projekt 4: suhtlemine sidusrühmadega ja rahvusvaheline kooskõlastamine

4.4.1. Projekti eesmärk

Projektiga demonstreeritakse iTrace'ist tulenevat kasu rahvusvahelistele ja riiklikele poliitikakujundajatele, tavarelvade kontrolli ekspertidele ja relvaekspordi lube andvatele asutustele. Teavitusalgatused kavandatakse selliselt, et koordineerida täiendavalt teabejagamist ja luua püsivad partnerlused üksikisikute ja organisatsioonidega, kes on suutelised koguma informatsiooni, mida saab iTrace'i süsteemi sisestada.

4.4.2. Kasu liidu relvastuskontrollialgatuste jaoks

Projektiga demonstreeritakse arvukatel konverentsidel, üritustel ja protsesside raames liidu toetust iTrace'i projektile ja tutvustatakse projekti rolli konkreetse teabe esitamisel rahvusvaheliste relvastuskontrollialgatuste toetamiseks. Järjestikuste iTrace'i projektidega (I, II ja III) on demonstreeritud, et rahvusvaheline teavitustegevus täidab kriitilist rolli 1) rahvusvahelisi relvastuskontrolliprotsesse käsitleva rahvusvahelise tegevuskava kujundamisel ja 2) võimaluste loomisel koostööks liitu mittekuuluvate riikidega iTrace'i projekti raames ning liidu relvastuskontrollialgatuste jaoks üldiselt.

4.4.3. Projektitegevused

Selle projekti raames toimuvad järgmised tegevused, kusjuures pööratakse täit tähelepanu sellele, et vältida kattuvust teiste ettevõtmistega, näiteks mis puudutab relvakaubanduslepingu alast teavitustegevust:

- a) iTrace'i projekti töötajad teevad ettekandeid asjaomastel rahvusvahelistel konverentsidel, kus käsitletakse tavarelvadega ebaseadusliku kauplemise kõiki aspekte. Töötajate tehtavates ettekannetes tutvustatakse iTrace'i süsteemi, juhtides eriti tähelepanu 1) sellest tulenevale konkreetsele kasule relvakaubanduslepingu, ÜRO tegevuskava ja muude asjaomaste rahvusvaheliste õigusaktide rakendamise järelevalves; 2) selle kasulikkusele rahvusvahelise abi ja koostöö prioriteetsete valdkondade kindlakstegemisel ning 3) selle kasulikkusele relvaekspordi lube andvate asutuste jaoks riskihindamise profiilide koostamise mehhanismina;
- b) iTrace'i projekti töötajad teevad ettekandeid riikide valitsustele ja rahuvalveoperatsioonidele. Töötajate tehtavates ettekannetes tutvustatakse iTrace'i süsteemi asjaomastele missiooni osakondadele, et innustada sõlmima ja välja töötama selliseid ametlikke teabevahetust käsitlevaid lepinguid, millega on võimalik koguda teavet, mida saab sisestada iTrace'i süsteemi, ning abistada poliitikakujundajaid rahvusvahelise abi ja koostöö prioriteetsete valdkondade kindlakstegemisel.

Projekti rakendatakse kogu iTrace'i projekti kolmeaastase perioodi jooksul.

4.4.4. Projekti tulemused

Projekti tulemusena

- a) tutvustatakse iTrace'i kasulikkust ning kõrvalesuunamist käsitlevate andmete dokumenteerimise, kogumise ja jagamise kontseptsiooni riiklikele ja rahvusvahelistele poliitikakujundajatele, kes töötavad tavarelvade kontrolli ja relvade ekspordikontrolli käsitlevate lepingute (relvakaubandusleping, ÜRO tegevuskava ning muud asjaomased rahvusvahelised õigusaktid) rakendamise ja nende rakendamise toetamise nimel;
- b) antakse asjakohast teavet, et abistada poliitikakujundajaid ja tavarelvade kontrolli eksperte rahvusvahelise abi ja koostöö prioriteetsete valdkondade kindlakstegemisel ning tõhusate kõrvalesuunamise vastaste strateegiate väljatöötamisel;

- c) relvaekspordi lube andvatele asutustele esitatakse põhjalikku teavet iTrace'i kohta ja selle kohta, millist kasu saab sellest lisaks täiendava tagasiside ja süsteemi parandamise võimaluse tagamisele riskihindamisel;
- d) hõlbustatakse teabe jagamist riikide valitsuste ning ÜRO rahuvalveoperatsioonide ja sanktsioonide järelevalve operatsioonide vahel, sealhulgas andmete töötlemist ja analüüsimist iTrace'i süsteemi abil;
- e) hõlbustatakse võrgustikutööd tavarelvade ja nende laskemoona kõrvalesuunamise ja salakaubaveo kohapealsetes uurimistes osalevate tavarelvade kontrolli ekspertide üha laienevas rühmas;
- f) teadvustatakse avalikkusele paremini tavarelvade ja nende laskemoona päritolu kindlakstegemist kui vahendit, millega toetada relvakaubanduslepingu, ÜRO tegevuskava ning ITI ning muude rahvusvaheliste ja piirkondlike relvastuskontrolli ja relvaekspordi kontrolli käsitlevate õigusaktide rakendamise järelevalvet.

4.4.5. Projekti rakendamise näitajad

iTrace'i töötajad osalevad kuni 30 teavituskonverentsil. Kõigil nendel konverentsidel tehakse ettekanne iTrace'i kohta. Nende konverentside kavad ja lühikokkuvõtted lisatakse kirjeldavatesse kvartaliaruannetesse.

Projekti rakendatakse kogu iTrace'i projekti kolmeaastase perioodi jooksul.

4.4.6. Projekti kasusaajad

Kasusaajate täieliku loetelu (mis on käesoleva projekti puhul sama) kohta vaata punkti 4.2.6 eespool.

4.5. Projekt 5: poliitikat käsitlevad aruanded iTrace'i süsteemis

4.5.1. Projekti eesmärk

Projekti käigus esitatakse olulisi poliitikaküsimusi käsitlevaid aruandeid, mis põhinevad kohapeal läbiviidud uurimiste tulemusel kogutud andmetel, mis on sisestatud iTrace'i süsteemi. Aruanded koostatakse eesmärgiga tuua esile konkreetsed rahvusvaheliselt muret põhjustavad valdkonnad, sealhulgas tavarelvade ja laskemoona salakaubaveo peamised suundumused ning salakaubana veetud tavarelvade ja nende laskemoona piirkondlik levik, ning rahvusvahelist tähelepanu vajavad prioriteetsed valdkonnad.

4.5.2 Kasu liidu relvastuskontrollialgatuste jaoks

Poliitikat käsitlevate aruannetega keskendatakse rahvusvaheline tähelepanu liidu relvastuskontrollialgatuste terviklikkusele ning liikmesriikide võetud kohustustele tegeleda tavarelvade ja nende laskemoona kõrvalesuunamise probleemiga. Need aruanded on alates 2013. aastast leidnud olulist kajastamist paljudes maailma juhtivates uudistemeedia väljaannetes, ärgitades valitsusi, parlamendiliikmeid ja kodanikuühiskonda riiklikul tasandil tegutsema. Kuna iTrace'i aruannetes ei varjata liidust pärit ebaseaduslike tavarelvade tuvastamist, demonstreeritakse nii liikmesriikide progressiivset suhtumist relvastuskontrolli. Väidetavalt soodustab see ELi üldises strateegias esitatud üleskutse kohast mitmepoolsete desarmeerimise, massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja relvastuskontrolli lepingute ja režiimide laienevat liikmesust ja ülemaailmset kohaldamist („eeskuju näitamise“ põhimõte).

4.5.3. Projektitegevused

Tehakse põhjalik analüüs, mille tulemusel koostatakse, vaadatakse läbi, toimetatakse, avaldatakse, sealhulgas paberkanalil, ja levitatakse kuni 20 iTrace'iga seotud poliitikaaruannet.

4.5.4. Projekti tulemused

Projekti tulemusena

- a) koostatakse kuni 20 aruannet, millest igaüks käsitleb erinevat rahvusvahelist mureküsimust;

- b) tagatakse iTrace'iga seotud poliitikaaruannete levitamine kõigisse liikmesriikidesse;
- c) töötatakse välja sihipärane teavitusstrateegia, et tagada maksimaalne ülemaailmne haare;
- d) hoitakse tegevus nähtavana poliitilisel areenil ning rahvusvahelises uudistemeedias, muu hulgas edastades ebaseaduslike relvi käsitlevat päevakohast teavet; esitatakse poliitika seisukohast asjakohaseid analüüse käimasolevate relvastuskontrolli protsesside toetuseks ja kohandatakse aruandeid rahvusvahelise uudistemeedia maksimaalse huvi äratamiseks.

4.5.5. Projekti rakendamise näitajad

iTrace'i kavandatava tegevuse jooksul koostatakse kuni 20 internetipõhist, avalikkusele kättesaadavat iTrace'iga seotud poliitikaaruannet.

Projekti rakendatakse kogu iTrace'i projekti kolmeaastase perioodi jooksul.

4.5.6. Projekti kasusaajad

Kasusaajate täieliku loetelu (mis on käesoleva projekti puhul sama) kohta vaata punkti 4.2.6 eespool.

4.6. Projekt 6: ebaseaduslike tavarelvade ja nende laskemoona päritolu kindlakstegemine ning tõhustatud uurimised

4.6.1. Projekti eesmärk

Projektiga jätkatakse ametlike päritolu kindlakstegemiste taotluste saatmist riikide valitsustele ebaseaduslike tavarelvade ja nende laskemoona kohta, millele antud vastustes esitatakse ulatuslikku teavet nende tarneahelate kohta ning tehakse kindlaks asukoht ja olud, kus need on loata kasutajatele kõrvale suunatud. Nende tegevuste eesmärk on kindlaks teha tavarelvade ja nende laskemoona kõrvalesuunamise mehhanismid iga juhtumi puhul eraldi ning eksportivate riikide, eeskätt liikmesriikide relvaekspordi kontrolliasutuste toel. Päritolu kindlakstegemine annab üksikasjalikku teavet ebaseaduslike tavarelvade tarnevõrgustike kohta ning aitab kindlaks teha loata edasiveo juhtumeid, millega rikutakse lõppkasutaja lepinguid, ja tuvastada ÜRO ja liidu relvaembargo rikkumisi ning annab riikidele teada ekspordijärgsetest kõrvalesuunamistest. Kuna riikide valitsused ise esitavad päritolu kindlakstegemise alast teavet, on kõnealuse kindlakstegemise protsess aluseks relvastuskontrolli poliitika kujundamisele.

4.6.2. Kasu liidu relvastuskontrollialgatuste jaoks

Päritolu kindlakstegemise taotlused on võimaldanud iTrace'i projektil toetada mitmesuguseid liikmesriikide (ja kolmandate riikide) õiguskaitsealaseid sekkumisi – sealhulgas tavarelvade ja nende laskemoona ebaseadusliku kaubandusega tegelevate isikute vastutusele võtmist ja karistamist ning muud seotud materjali.

Ka teavitatakse kõnealuste taotluste puhul liikmesriike ekspordijärgse kõrvalesuunamise juhtumitest, esitades olulist teavet relvaekspordi lubade andmise tõhusa riskihindamise toetamiseks. Nii annab iTrace otsese panuse teabesse, et aidata liikmesriikidel rakendada ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP 7. kriteeriumi ja relvakaubanduslepingu artiklit 11. Päritolu kindlakstegemise protsessi käigus saadud teabe abil tehakse kindlaks ka loata lõppkasutajad, tavarelvade kõrvalesuunajad, tarneahela ebaseaduslikud osalised ja ebaseaduslikud rahastajad, edastades liikmesriikidele ekspordiga seotud riskiprofiile käsitlevaid kriitilise tähtsusega andmeid.

4.6.3. Projektitegevused

Päritolu kindlakstegemise taotluste pidev voog ja nendega seotud teatised ja järeluurimised kogu projekti vältel.

4.6.4. Projekti tulemused

Projekti tulemusena

- a) tehakse märkimisväärse kiirusega kindlaks konfliktipiirkondadest leitud ebaseaduslike tavarelvade ja nende laskemoona päritolu. Pärast ulatuslikke konsultatsioone liikmesriikidega CARi standardsesse töökorda iTrace III jooksul tehtud täiustused tagavad, et CARi päritolu kindlakstegemise üksuse kogutud teave vaadatakse enne avaldamist läbi riikide valitsuste poolt ning annab maailma suurimasse registrisse, mis sisaldab kindlakstehtud päritoluga relvi, mida kasutatakse konfliktides;

- b) hiljuti rajatud tõhustatud uurimisüksus kasutab ebaseaduslike tavarelvade ja nende laskemoona päritolu kindlakstegemisel kogutud teavet selleks, et määrata laiemas mastaabis kindlaks relvade kõrvaesuunamise kontekstis „kes, miks, mis, millal ja kuidas“, viies läbi tarneahela kaardistamise, keskendudes uurimise kolmele sambale: inimvõrgustikud, relvade ebaseaduslik rahastamine ja tarnealogistika. Üksust võib lähetada kogu maailmas ning selle töö sihiks on saada mitteavalikke tunnistusi, finantsiteavet ja dokumente konfliktipiirkondades ja neist väljaspool ning
- c) lõppkokkuvõttes pakub üksus poliitikakujundajatele uusi võimalusi tegelemaks tavarelvade ja nende laskemoona ebaseadusliku üleandmisega ning nende taga olevate finants- ja logistikavõrgustikega, täiendades selliseid meetmeid nagu relvaembargod ja otsene ekspordikontroll võrgustikupõhiste sekkumiste võimalustega, mis ulatuvad pankade hoolsuskohustusest kuni konteinerite sihipäraste kontrollimiseni ning vahendajaid käsitlevate teavitusteni.

4.6.5. Projekti rakendamise näitajad

Päritolu kindlakstegemise taotluste maht ja edu registreeritakse ja neid hinnatakse jooksvalt kogu tegevuse kestuse jooksul.

Projekti rakendatakse kogu iTrace'i projekti kolmeaastase perioodi jooksul.

4.6.6. Projekti kasusaajad

Kasusaajate täieliku loetelu (mis on käesoleva projekti puhul sama) kohta vaata punkti 4.2.6 eespool.

5. Asukohad

Projektid 1, 2 ja 6 eeldavad tavarelvade ekspertide ulatuslikku lähetamist kohapeale konfliktidest mõjutatud piirkondadesse. Neid lähetusi hinnatakse ühekaupa, arvestades julgeolekut, juurdepääsu ja teabe kättesaadavust. CAR on juba loonud kontaktid või on läbi viimas projekte paljudes asjaomastes riikides. Projekt 3 viiakse läbi liikmeriikide pealinnades (sealhulgas muud riigisisised reisid, sõltuvalt liikmesriigi nõuetest). Projekt 4 viiakse läbi rahvusvahelistel konverentsidel kogu maailmas ning riikide valitsuste ja asjaomaste organisatsioonidega koordineerides, et tagada projekti maksimaalne nähtavus. Projekt 5 viiakse läbi Belgias, Itaalias, Prantsusmaal ja Ühendkuningriigis.

6. Kestus

Projektide eeldatav kogukestus on 36 kuud.

7. Rakendusüksus ja liidu nähtavus

CAR hõlmab kohapealset kontrolli tegevaid väikseid rühmi koos kohalike kaitse- ja julgeolekujõududega, rahuvalve või rahutagamisega tegelevaid töötajaid ning teisi julgeolekualaste volitustega osalejaid. Kui kõnealused jõud või missioonid julgestavad ebaseaduslike relvade või tõendusmaterjali kogumise kohti, koguvad CARi rühmad nende ja nende kasutajarühmade kohta kõik kättesaadavad tõendid. Seejärel teeb CAR kindlaks kõigi üheselt tuvastatavate esemete päritolu ja viib läbi põhjaliku uurimise nende ebaseadusliku üleandmise, tarneahelate ning rahu ja stabiilsust ohustavate isikute toetamise kohta.

Tehes koostööd riiklike relvaekspordi lube andvate asutustega, teeb CAR kindlaks tarneahelad, mis vastutavad relvade tarnimise eest relvastatud konflikti piirkondadesse, ning teeb kindlaks ebaseadusliku tegevuse ja relvade kõrvaesuunamise seaduslikelt turgudele ebaseaduslikele turgudele. CAR dokumenteerib kogutud teabe oma iTrace'i ülemaailmses relvade jälgimise süsteemis, mis sisaldab üle 500 000 kande konfliktides kasutatavate relvade, laskemoona ja muude seotud materjalide kohta ning on seega maailma suurim konfliktides kasutatavate relvade andmebaas.

CAR kasutab seda teavet, et a) hoiatada liikmesriike tavarelvade ja nende laskemoona kõrvaesuunamise eest ning b) toetada sihipärast kõrvaesuunamist tõkestavaid algatusi, sealhulgas muudetud ekspordikontrolli meetmeid ja rahvusvahelist diplomaatilist tegevust.

Selle metoodika abil on osutunud võimalikuks kõrvaesuunamine peaaegu kohe tuvastada, kuna CARi kohapeal tegutsevad rühmad on nõustanud liikmesriike kõrvaesuunatud relvade osas, olles endiselt lähetuses konfliktidest mõjutatud piirkondades (näiteks olles kohapeal Mosulis, Iraagis). Mõnel juhul on CARi rühmad avastanud ebaseaduslikud edasiveod kahe kuu jooksul alates relvade tehastest väljasaatmisest.

Otsusega (ÜVJP) 2017/2283 toetatakse CARi otsusega 2013/698/ÜVJP loodud ja otsusega (ÜVJP) 2015/1908 uuendatud iTrace'i projekti jätkamisel ja laiendamisel. Projektid, millele viidatakse vastavalt kui iTrace I, II ja III, on kindlalt näidanud, et iTrace on oluline ülemaailmne konfliktiolukordades kasutatavate relvade jälgimise algatus ning selle abil on otse toetatud liikmesriikide relvaekspordi lube andvaid asutusi ja relvastuskontrolli poliitika kujundajaid.

Lisaks kutsuti 2. detsembri 2015. aasta tulirelvade ja lõhkeainetega ebaseadusliku kauplemise ning nende kasutamise vastases ELi tegevuskavas üles avardama iTrace'i kasutamist ja soovitati kõigil riiklikel õiguskaitseasutustel, kes on tuvastanud relvade ja laskemoona kõrvalesuunamise, kontrollida oma leide iTrace'i abil. 2019. aastal sõlmis CAR Europoliga vastastikuse mõistmise memorandum, et aidata nende tegevuste rakendamisel. CAR on lisaks edastanud iTrace'i andmeid Interpoli iARMSi süsteemi ja aidanud Interpolil tuvastada liikmesriikide poolt iARMSi üles laaditud relvi.

CAR võtab kõik vajalikud meetmed teadvustamiseks avalikkusele asjaolu, et tegevust rahastab liit. Sellised meetmed viiakse ellu vastavalt Euroopa Liidu välistegevuse alase teabe edastamise ja nähtavuse käsiraamatule, mille on koostanud ja avaldanud Euroopa Komisjon.

CAR tagab seeläbi liidu panuse nähtavuse sobivate märgistuste ja reklaami kaudu, toonitades liidu rolli, tagades liidu tegevuse läbipaistvuse ja suurendades teadlikkust käesoleva otsuse vastuvõtmise põhjustest, samuti liidu toetusest käesolevale otsusele ning selle toetuse tulemustest. Projekti käigus koostatavas materjalis esitatakse liidu lippu silmapaistval viisil kooskõlas liidu suunistega lipu nõuetekohase kasutamise ja kujutamise kohta.

8. Metoodika ja kaitsemeetmed riikide valitsuste jaoks

iTrace'i tegevuse puhul säilitatakse poliitiliselt tasakaalustatud aruandlus. CARi aluspõhimõtete kohaselt esitatakse iTrace'i puhul aruanne ebaseaduslike tavarelvade ja nende laskemoona kohta, mille CARi kohapealsed uurimisrühmad dokumenteerivad konfliktist mõjutatud riikides, olenemata nende liigist või päritolust ning relva valdaja kuuluvusest. CAR tunnistab, et liikmesriigid, kes avaldavad teavet läbipaistvuse huvides, võivad seada oma relvaekspordi suurema avalikkuse kontrolli objektiks. Seetõttu teeb CAR võimalikult suures ulatuses järgmist:

- a) tunnistab oma avalikus aruandluses neid liikmesriike, kes on esitanud iTrace'i tegevuse jaoks teavet avaliku läbipaistvuse huvides, ning
- b) tagab, et iTrace'i avalikus aruandluses eristataks kindlalt punktis a nimetatud liikmesriike riikidest, kes pidevalt ei avalikusta teavet iTrace'i uurimiste toetamiseks.

8.1. Operatiivne selgus

CAR taotleb COARM heakskiitu enne sisulist tegevust kõigis riikides, kelle suhtes varem ei teostatud iTrace'i kohapealseid uurimisi või iTrace'i koolitus- nõustamisprogramme. Iga sellise taotluse puhul demonstreeritakse CARi ulatuslikku keskendumist vastava riigi jaoks kavandatud uurimistele ja metoodikale. Käesoleva otsuse vastuvõtmise ajaks olid iTrace'i programmid varem toimunud järgmistes riikides: Afganistan; Bahrein; Benin; Burkina Faso; Kesk-Aafrika Vabariik; Tšaad; Kongo Demokraatlik Vabariik; Côte d'Ivoire; Egiptus; Etioopia; Gambia; Ghana; India; Iraak; Iisrael; Jordaania; Keenia; Liibanon; Liibüa; Mali; Mauritaania; Maroko; Myanmar/Birma; Nepal; Niger; Nigeeria; Filipiinid; Saudi Araabia; Senegal; Lõuna-Sudaan; Sudaan; Süüria; Tuneesia; Türgi; Uganda; Ukraina; Araabia Ühendemiraadid; ja Jeemen.

8.2. Kallutatuse vähendamine

CAR tunnistab, et riikide valitsuste poolt päritolu kindlakstegemise taotlustele vastamiseks esitatud teabe üksikasjalikkuse ulatus, alates vastamata jätmisest kuni täieliku teabe ja üleandmisdokumentide esitamiseni, võib kaasa tuua olukorra, kus liikmesriigid kogeavad üldsuse tähelepanu erineval määral. CAR kohustub vähendama mis tahes kaudset kallutatust, mille võivad iTrace'i aruandluses kaasa tuua sellised lahknevused vastustes päritolu kindlakstegemise taotlustele, võttes järgmisi meetmeid:

- a) esitades tekstis selgesõnaliselt kõik iTrace'i tegevuse raames teatatud juhtumid, mille puhul liikmesriigid on vastanud läbipaistvalt päritolu kindlakstegemise taotlustele viisil, millega asjakohastel juhtudel kinnitatakse üheselt nende päritolu kindlakstegemise taotluste alusel toimuvate üleandmiste seaduslikkus;

- b) esitades tekstis selgesõnaliselt kõik iTrace'i tegevuse raames teatatud juhtumid, mille puhul riigid ei ole vastanud päritolu kindlakstegemise taotlustele, märkides et „kuna päritolu kindlakstegemise taotlusele ei ole vastatud, ei saa CAR avaldada arvamust kõnealuse üleandmise seaduslikkuse kohta“ (seda ei kohaldata juhtudel, kui liikmesriigid on konkreetsetele päritolu kindlakstegemise taotlustele vastates esitanud põhjused, mis takistavad neil viivitamata või täielikult vastata), ning
- c) esitades Euroopa välisteenistusele korralise aruande kõigi juhtumite kohta, mille puhul ei ole CAR saanud riikidelt 28 päeva jooksul pärast päritolu kindlakstegemise taotluse saamist kinnitust kõnealuse taotluse saamise kohta. CAR registreerib kõik taotluste saamise kinnitused, mis talle edastatakse kirja, faksi, e-kirja või telefonikõne vahendusel.

8.3. Päritolu kindlakstegemise protsess

Liikmesriigid vastavad CARi poolt iTrace'i projekti raames esitatud päritolu kindlakstegemise taotlustele omal äranägemisel, kooskõlas oma õigusaktidega ekspordikontrolli ja andmete konfidentsiaalsuse vallas.

Algselt saadab CAR kõnealused taotlused elektrooniliselt New Yorgis ÜRO juures asuvasse riigi alalise esindusse, kuid ta julgustab riikide valitsusi (halduslikel põhjustel) määrama iTrace'i tegevuse raames toimuva suhtluse jaoks kindlaks kontaktpunkti oma pealinnas.

Päritolu kindlakstegemise protsess järgib CARi siseseid püsitoiminguid (SOP 02.02) ning koosneb järgmistest sammudest:

- a) kohapealsed uurimisrühmad, kes peavad tegelema tavarelvade ja nende laskemoona päritolu kindlakstegemise, märgistavate need andmete saamisel iTrace'i ülemaailmses relvade aruandlussüsteemis kui päritolu kindlakstegemise objektid;
- b) CARi päritolu kindlakstegemise üksus vaatab läbi kõik kohapeal kogutud andmed ja esitab koos CARi analüüsiüksusega täiendavad päritolu kindlakstegemise taotlused, mida ta peab asjakohaseks;
- c) esemete puhul, mis on valitud päritolu kindlakstegemise objektiks, teeb süsteem automaatselt järgmist: i) annab igale esemele päritolu kindlakstegemise numברי; ii) koondab ühest riigist pärit ühe või mitme eseme päritolu kindlakstegemise taotlused üheks päritolu kindlakstegemise teatiseks ning iii) annab igale sellisele teatisele viitenumברי;
- d) päritolu kindlakstegemise taotluse saatmisega algab 28-päevane ooteaeg, võttes arvesse riiklikke menetlusi, näiteks liikmesriikides. Ooteajal ei tohi eseme kohta teavet avalikustada ega sellele viidata üheski CARi avaldatud materjalis;
- e) kui päritolu kindlakstegemise üksus ei ole 28-päevase perioodi lõpuks päritolu kindlakstegemise taotlusele vastust saanud, võib ta saata meeldetuletuse (e-kirja või telefoni teel, arhiveerides kogu asjaomase suhtluse). Meeldetuletusega ei algatata uut 28-päevast perioodi;
- f) kui päritolu kindlakstegemise üksus saab taotlusele vastuse, teavitab ta sellest kõiki asjaomaseid töötajaid. Asjaomased töötajad arutavad vastust päritolu kindlakstegemise üksusega ja otsustavad edasise tegevuse (st kas vastaja vastas CARi küsimustele? Kas CAR peab järelemeetmeid võtma või selgitust küsima? Kas CAR võib esitada vastulause esitamise õiguse teatise?);
- g) kui kõik selgitused on saadud, koostab päritolu kindlakstegemise üksus vastulause esitamise õiguse teatise. See kujutab endast lühidat kokkuvõtet CARi taotlusele vastuseks esitatud teabest ning sisaldab hoiatusi puuduva või ebatäieliku teabe kohta. Tekst on ette nähtud sõna-sõnalt kopeerimiseks iTrace'is ja muudes CARi materjalides ning see peab olema kõige täielikum ülevaade teabest, mille vastaja esitas päritolu kindlakstegemise taotlusele. Päritolu kindlakstegemise üksus edastab teksti kavandi rühmale, kes vastutab päritolu kindlakstegemise läbivaatamiseks taotluse esitamise eest. Teksti heakskiitmisel teavitab rühm sellest päritolu kindlakstegemise üksust kirjalikult ning päritolu kindlakstegemise üksus saadab vastulause esitamise õiguse teatise;
- h) vastulause esitamise õiguse teatise saatmisega algab täiendav 28-päevane ooteaeg, mille jooksul palub CAR teha vastajal ettepanekuid vastuse teksti täiendamiseks või muutmiseks;

- i) kui vastaja teeb ettepanekuid vastulause esitamise õiguse teatise teksti muutmiseks, viib CAR muudatused teksti sisse ja esitab vastulause esitamise õiguse teatise uuesti. Iga kord, kui päritolu kindlakstegemise üksus vastulause esitamise õiguse teatise uuesti esitab, algab järgmine 28-päevane ooteaeg. Seda protsessi võib korrata niikaua, kuni CAR leiab, et konstruktiivne teabevahetus on lõppenud. CAR ei ole kohustatud nõustuma vastulause esitamise õiguse teatise kohta lõputult muudatusettepanekuid vastu võtma;
- j) vastulause esitamise õiguse teatise protsess lõppeb siis, kui asjaomane valitsus teatab CARile, et tekst on vastuvõetav, või kui CAR leiab, et asjaomase valitsuse soovitatud täiendavad muudatused on asjaspepuutumad või liigsed. Kui valitsus teatab oma lahkavusest CARiga ning CAR leiab, et tõstatatud küsimused on asjaspepuutumad või üleliigsed, peab CAR vastulause esitamise õiguse teatise tekstis oma vastuväidetele viitama;
- k) kui vastulause esitamise õiguse teatise protsess on pooleli ja oodatakse asjaomase teatise peatset avaldamist, teatab CAR kaks nädalat enne teksti „lukku panemist“ vastajale, et pärast teksti „lukku panemist“ asjaomasesse avaldatavasse teksti enam täiendavaid muudatusi ei tehta;
- l) kui päritolu kindlakstegemise üksus on vastulause esitamise õiguse teatise teksti kõik muudatused ja täiendused sisse viinud, edastab ta teksti kavandi rühmale, kes vastutab päritolu kindlakstegemise läbivaatamiseks taotluse esitamise eest. Teksti heakskiitmisel teavitab CARi rühm sellest kirjalikult päritolu kindlakstegemise üksust. Pärast heakskiitmist on vastulause esitamise õiguse teatise tekst „lukus“ ja enam seda muuta ei saa. Edaspidi tuleb seda teksti sõna-sõnalt kasutada kõigi juhtumile viitavate avalike või mitteavalike materjalide puhul. Seetõttu on hädavajalik, et päritolu kindlakstegemise üksus ja asjaomased rühmad lepiksid enne vastuse esitamist teksti tervikuna sõna-sõnalt kokku, ning
- m) kui valitsus tuvastab oma vastuses CARi päritolu kindlakstegemise taotlusele tarneahela järgmise punkti, esitab CAR sellele osapooltele uue päritolu kindlakstegemise taotluse ning päritolu kindlakstegemise protsess algab uuesti alates eespool esitatud punktist a.

8.4. Eelteated

CAR saadab elteated kõigile osapooltele, kellele iTrace'i väljaannetes sisuliselt viidatakse. See esitatakse ametliku teatise vormis, mille valmistab ette eelseisva väljaande autor ja mille saadab päritolu kindlakstegemise üksus. Elteates kirjeldatakse, kuidas aruandes viidatakse suhetele nimetatud valitsuse või teise üksuse ja asjaomase juhtumi vahel ning selle eesmärk on tagada, et:

- a) CAR on oma materjalides näidanud üles nõuetekohast hoolsust kõikide väidete või üksustele viitamiste puhul ning
- b) CARi aruannetes esitatud teave on täpne ja õiglane.

Elteate saatmisega algab 28-päevane ooteaeg, mille jooksul palub CAR vastajatel kontrollida esitatud teabe täpsust ja esitada mis tahes vastuväiteid. Selle 28-päevase perioodi jooksul ei tohi eseme kohta teavet avalikustada ega sellele viidata üheski CARi avaldatud materjalis.

9. Aruandlus

CAR koostab kirjeldavaid kvartaliaruandeid. Need sisaldavad muu hulgas üksikasjalikku teavet aruandeperioodi jooksul ellu viidud tegevuste kohta iga projekti raames, sealhulgas kuupäevi ja riiklikke asutusi. Aruandlus hõlmab ka iTrace'i ja liikmesriikide konsultatsioonide arvu.

Uurimistegevuste geograafiline ulatus, leidude hulk ja kategooria ning nende päritolu on veebis reaalajas kättesaadavad iTrace'i näidikul.